

היסכון זה בעיקר לסובייטים. הוא יאפשר להם להעביר משאבים רבים יותר מתקציב הביטחון לתקציב הצריכה, כדי להרגיע את שיכבות הציבור הדורשות ליברליזציה של המישטר.

ענקים וגמדים. האם עיסקה זו היא בילה או תובלה לעיסקה השנייה — הוצאת ניכסון מן המיצר בווייטנאם, תמורת הוצאת אליסאדאט מן המיצר במר-חב?

למראית עין, התשובה היא שלילית. הסיבה הגלויה: אייכותה של ברית המועצות להשפיע על וייטנאם הצפונית, המתמרת בינה ובין סין, ואייכות ניכסון להרגיז את היהודים, ערב הבחירות.

אך רושם שלילי זה אינו מבוסס די צרכו. אין זה מן הנמנע שהושגה הסכמה

מלך פלשתינה (א"י) * כשאבא מת, שבתו הנימודים

בארבעינינים — הסכמה שאולי תגלה רק אחרי הבחירות בארצות-הברית, בעוד המישה חודשים — אם ניכסון ינצח, מובילה לכך האווירה הכללית של ה"פיסגה, כאשר נפגשו שני הענקים, הם נוכחו לדעת ביתר בהירות עד כמה הגמדיים הם גמדים. ניכסון עצמו ביטא זאת, כאשר אמר בשידורו שעל הגדולים לדאוג לכך ש"הקטנים לא יסבכו אותם בסיכסוכיהם. היה זה רמז ברור, הגדולים צריכים קודם כל, לדאוג לעצמם — כפי שעשו בירח-הדבש האמריקאי-סובייטי הקודם, כאשר נפגש הנשיא פראנקלין רוזבלט עם סטאלין בעיר-הקיט יאלטה, לפני 27 שנה.

הפגנות

סוגים חדשים

בכיכר המלכים

שתי צורות חדשות של הפגנות נולדו השבוע בתל-אביב: ההפגנה בהשאלה, וההפגנה הכפולה.

שתיהן נולדו בזו אחר זו, בכיכר מלכי ישראל, מול בניין עיריית תל-אביב.

הפרעה בפדר צבאי. ההפגנה ה-כפולה היא המצאת מישטרת תל-אביב. היא תוכננה כהפגנה יחידה, מטעם התנועה לשלום וביטחון, נגד נישול ה"בדווים בפיתח-הרפיח.

מעל משאת מקושטת בסיסמאות ("שלום וביטחון — כן! התנחלות ונישול — לא!") דיברו בזה אחר זה עודד ליפ-שיץ מקיבוץ ניר עוז, שהסביר את הש"תלשלות פרשת הנישול; אסתר וילנסקי מהמיעוט של מק"י; אורי אבנרי; דני פתח מקבוצת ש"ח; מרדכי אורן ממפ"ם ואולף-מישנה (מיל). מאיר פעיל.

(המשך בעמוד 16)

* תצלום מנובמבר 1936, ערב פרישתו מכה המלוכה.

העם

צעיר ושמו

דוויד

האיש שנפטר השבוע שימש בעיקר נושא לטוריות-רכילות ולשבועונים-נשים. כי גיבור של אותה חבורה עלובה הקרויה "החברה הבינלאומית".

קשה היה לזכור כי הדוכס מווינדזור היה פעם — בין השאר — מלך ארץ-ישראל. כאשר נפטר אביו, ג'ורג' ה-5, שבתו בתי-הספר בארץ לאות אב. עם כניסתו לתפקידו המלכותי, בשם אדוארד ה-8, נתלתה תמונתו בכל משרדי הממשלה בארץ. כאשר התפטר באופן דרמטי, מכיוון שדעת-הקהל הבריטית השמרנית לא היתה מוכנה לקבל את אשתו המיועדת, גרושה אמריקאית, אפילו כרעייה ללא תואר מלכה, היה זה מאורע מקומי בירושלים כמו בלונדון, בדלהי ובפטרסריה.

איפה זה? האיש ששמו האמיתי היה דוויד (כמישפחה המלוכה הבריטית נהוג לתת לנסיכים שמות פרטיים, השונים מן השמות הציבוריים שבהם הם נודעים) מלך בארץ באחת מתקופות המשבר, כש-שתי מילחמות חשובות (ספרד וחבש) היו בפיצוץ. הוא היה אדם בעל רצון טוב, מתקדם יחסית, שניסה להתאים את עצמו לאחר מכן לחיים הסריהטעם של גולה שלא הוכשר לחיים רגילים.

רק פעם, בימי מלחמת-העולם השנייה, ביצבץ לרגע מתהומות הנשייה. עם פרוץ המלחמה היה צורך לתת לו תפקיד כל-שהו, כדי שלא יראה כאילו בן מישפחה המלוכה מובטל בימי המאמץ העליון. הוא נתמנה למושל איי באהאמה.

כשעיתונאי ידוע בירך אותו על המינוי החמיץ פנים: "אדוני, האם אתה מכיר איזהו שם של אחד מאיי-באהאמה?" האיש הודה שאין לו מושג.

בלב אורחי ישראל של 1972, לא ער ררה הידיעה על מותו של המלך לשעבר עניין רב.

מדיניות

"ועכשיו,"

אמר ניכסון

ועכשיו, אחר הנשיא ריצ'רד ניקסון, אחרי שהתנו על חוזה הגבלת ה"חימוש, בוא נזכר על מלחמת וייטנאם. מה אתה רוצה תמורת הפסקת מלחמת וייטנאם בתנאים שהצעתו בנאומי?"

האם אתה מוכן לדבר על הסדר מדיני במיזרח התיכון לפי התנאים שאנחנו הצענו? השיב ליאוניד ברדז'ניב.

בארבע עיניים.

ריס כאלה, או דומה להם, אמנם הוחלפו באחת השיחות שקיימו ניכסון וברדז'ניב בארבע עיניים. אך אין ספק שהידברות הראשונה כלשהי, עם או בלי תוצאות, היתה במהלך השיחות.

שהרי זאת היתה המגמה העיקרית של ניכסון בבואו למוסקבה: להשיג הסכם על מה שניתן להשיג הסכם, להבהיר את דעותיו ולשמע את דעות הסובייטים בעיניים שעליהם אין עדיין הסכם.

אם אמנם הושג הסכם, או אפילו מעין הסכמה מוקדמת, על פיחרון לסיכסוך ה"ישראלי-ערבי ולמילחמת וייטנאם, יעבור זמן עד שהדבר יתגלה במעשים.

זה תמורת זה. העיסקה שנעשתה בגלוי, ושאינה נוגעת במישרין לישראל, היא זו:

● **הסובייטים** הגישו לניכסון את כל העזרה האפשרית לשם בחירתו מחדש. הם קיבלו את פניו, למרות שבאותה שנה נהלת אמריקה בווייטנאם מערכת-הפ"צצה הגובלת בהשגדת-מדינה, תוך היסול שיטתי של קהילות-המחזיה של וייטנאם הצפונית. הסובייטים נתנו לביקור את הציביון הטוב ביותר להגברת סיכויי ניכסון.

● **האמריקנים** נתנו לסובייטים, בי תמורה, את החוזה להגבלת החימוש. חוזה זה הוסך לשתי מעצמות-העל הוצאות עצומות, אך מכיוון שארצות-הברית עש"י רה הרבה יותר מברית-המועצות, יעזור

ידי-משפטים שפירא דוגמה אישית

מימצאי הרוב בוועדת ויתקון וגם לאור פסיקת שכר הטיחה המופקע הפרקליטים הוא, שלא רק טובות ההנאה ועושרה של המדינה מחולקים בצורה בלתי שווה, אלא שגם הצדק והמשפט מתחלקים בה בצורה דומה. אם שופט עליון יכול להגדיר דיוני ועדת חקירה ממלכתית כ"פסטיבל"; אם הוא יכול להעריך שכרם של עורכי-דין לפי מה שנשאר בידם נטו — הופכת כל מערכת המשפט הישראלית ללעג, לקלס ולקרס.

שיכבת

מאה המשפחות

המפקדה שהיממה את כל שיכבות העם, היתה העדות על הניתוק הגמור בין מאה משפחות הצמרת, השולטות בכל שטחי החברה בישראל, לבין המוני העם. אין המדובר כאן רק בקהות הושים, כי עיוורון, או בחוסר טאקט, כפי שניסו להציג זאת, יש כאן עניין בניכור בלתי ניתן לגישור.

אם יתכן מצב בו יכולה המדינה לשלם לעוררדיה אחד עבור הופעה בפני ועדת חקירה, שנוכחותו בה היתה סבילה, אך לא חיונית או נדרשת, סכום השווה למה שבעל משפחה ממוצעת בישראל יכול להרוויח ב-20 שנות עבודה וחיים, יש בכך כדי להצביע על מה שמשחית את כל תחומי החיים החברתיים, התרבותיים והכלכליים במדינה.

אלה שהחליטו לתת סכומים אלה ואלה שהסכימו לקבל אותם, שייכים לאותה שיכבת. זוהי שיכבת מאה המשפחות, שבניה יכולים לרכוש דירות במחיר של חצי מיל"יון לירות, ולהעלות בכך את מחיר הדיירות הכללי לגבי האוכלוסיה כולה; ש"חבריה מוציאים רבבות ל"י על נסיעות הנאה לחו"ל, אך מחליטים שלא להר"שות וסופת קיצצה של כמה לירות לנת"מכי סעד קשישים; שמכונים עלות על הבאריקות נגד העלאת מיסים עירוניים לפני קביעת תשלום חוספת היוקר, אך מאשרים אותם מיסים כאשר כבר אין להם השפעה על השכר; שירדפו עד חור"מה עברייני תנועה, אבל יתעלמו ויסלחו לחבריהם הגונבים עתיקות והמנצלים את מעמדם בצמרת לעיסקות התעשרות פרטיות.

כאשר תבע הציבור הישראלי השבוע בקולי קולות: "את הכסף!" הוא לא הת"כון רק למניעת התשלום שהוקצב לפרקי לייטים, כמו בהצגות כושלות באה קריאה זו לבטא את תביעה להחזרת התשלום, אלא הבעת דעה על ההצגה: כישולן, בז"יון, חרפה שאינה שווה כל מחיר!

מי שהיו אחראים לביוון הפעם לא היו אלה שביצעו את ההצגה, אלא אלה שאי"שרו אותה, והמאפשרים אותה יום יום בשטחים שאינם כה גלויים וחשופים לעי"ני הציבור.

שאינה מצדיקה קביעת שכר טירחה וה"ר צארת בשיעור כה גבוה, בדומה לשכר הטיחה וההוצאות שנפסקו לדוד ניב ש"התנהגותו לא שימשה נושא לחקירת הו"ר עדה.

● אם תישאר בעינה קביעת ועדת ויתקון יאלץ העותר, ואף אחרים כמותו, להימנע להבא מלתבוע מינוי ועדות חק"ר רה בעניינים ציבוריים חיוניים וחשובים, נוכח הצורך לחסוך בכספי המדינה. על פי חוק ועדות חקירה תשכ"ט — 1968, הסמכות למינוי ועדת חקירה לגבי שא"ל חלה בעלות חשיבות ציבורית חיונית, היא בידי הממשלה. מטבע הדברים, שה"ממשלה רגישה ללחץ ציבורי והכרעותיה לגבי מינוי ועדות חקירה מתקבלות לע"י תים עקב לחץ כזה (כאמור), הוועדה לחק"ר רת פרשת נתיבי נפט נתמנתה עקב לחץ ציבורי.

בעקבות ההוצאות הניכרות בהפעלת ועדה כזו, יחסו עתה רבים מלתבוע מי"נו ועדות חקירה ומימלא ייצוג האינטרס הציבורי, לעותר כאיש ציבור יש כמובן עניין רב בכך, ולגבי עצמו ולגבי העתון המיוצג על ידו, יכול העותר להעיד כי יפתח לחצם לחקירת פרשיות חשובות וחיוניות באמצעות ועדות חקירה, נוכח קביעת ועדת ויתקון.

● טענת העותר החלטת הוועדה פוגעת בו אישית, וכן פוגעת באינטרסים שלו כנמנה על ציבור מסויים, לטענת העותר בעתירה מהסוג המובא בזה, המ"ר שג של "צד מעוניין" או "צד נפגע" הוא רחב ביותר, והעותר עומד במבחן זה.

● העותר חווה וטוען כי ועדת ויתקון חרגה מסמכותה, פעלה בניגוד למבחנים סבירים ולאמת מידה מקובלות, שקלה נימוקים שאינם שייכים לעניין, פעלה על יסוד הנחיות בלתי מתאימות, וכי למען הצדק יש להיעתר לעתירה המוגשת בזה.

בקשה לדחית

העתירה

ביום השלישי השבוע, נאחזה המ"ר שלה בעתירה שהגיש זכרוני כדי למ"נוע דיון בכנסת על "פסטיבל הפרקליטים". היועץ המשפטי מאיר שמגר, הגיש לי"ממשלה חוות דעת, לפיה כל דיון בנושא, שהוא "טוב ויודיעה", כמוהו כביוון בית"המשפט העליון.

כדי למנוע ניצול העתירה למניעת הדיון בכנסת, דבר שהממשלה היתה מעוניינת בו, ביקש עו"ד זכרוני מבית-המשפט העל"יון לחוק את עתירתו. תקצוה התקבלה. יחד עם זאת הודיע שאם הוצאות הדיון בכנסת לא יסופקו, תוגש העתירה מחדש לבית-המשפט העליון, והוא יתבקש לדון בה.